

andere dieren gedragen", op blz. 28; „De ontdekking van de beroemde veenmier (*Formica picca*) op de Brunssumerheide in Limburg", op blz. 36; „Hoe PIERRE HUBER in 1810 het melkvee der gele weidemieren ontdekte", op blz. 42; „Het geelroode knotskevertje (*Claviger testaceus*) bij de gele weidemier", op blz. 45, met fig. 12; Een onbeschaamde mijt (*Antennophorus pubescens*) onder de kin der gele weidemier", op blz. 49, met fig. 15; „Wegmieren en bladluizen", op blz. 63; „Een nest van de zwarte houtmier (*Lasius fuliginosus*) in een doodkist", op blz. 80, met fig. 23; „De Roode Boschmier (*Formica rufa*)" op blz. 83, met fig. 24; „De drie vijanden der roode boschmier: mensch, groene specht en mierenleeuw", op blz. 91; „De Bloedroode Roofmier (*Formica sanguinea*), de interessantste van onze (inheemsche) mieren, met de beschrijving over de slavenjacht en hare gasten *Lomechusa* en *Dinarda*", op blz. 99; „De galgspin (*Theridion triste* HAHN)", op blz. 110, met fig. 44, hoe deze op de mierenvangst gaat"; „De Amazonenmier (*Polycergus rufescens* LTR.), op blz. 112; „De vagebonden-familie *Atemeles* bij *Myrmica rubra* en bij andere soorten van dit mierengenue", op blz. 119; „De Diefmieren (*Solenopsis fugax*)", op blz. 123, met fig. 52: een roode boschmier door een bende diefmieren overvallen en doodgestoken; het uitvoerige hoofdstuk over „de Pharaomier (*Monomorium Pharaonis*)", op blz. 125, waarin ook de mededeeling van Prof. Dr. J. RITZEMA BOS, in de „Vragen van den Dag 1893".

Uit het hier medegedeelde blijkt dus, dat het niet te veel gezegd is, dat het werk van Pater SCHMITZ een juweeltje onder de nieuwste biologische litteratuur mag genoemd worden.

Den Haag.

ED. EVERTS.

Camponotus ligniperda bij Arnhem.

Van deze mier, als lid van onze fauna, wordt het eerst melding gemaakt door Dr. J. TH. OUDEMANS (Tijds. Ent. v. 52, 1909, Verslagen p. XLVI). Hij vond n.l. in de door wijlen ons lid A. VAN DEN BRANDT nagelaten verzameling een exemplaar ervan met de etiket „Venlo".

Van het daarop door Mr. D. L. UYTENBOOGAART bij Mook buitgemaakte en genoemden Dr. OUDEMANS geschonken exemplaar is tot dusver niets gepubliceerd geworden.

Eindelijk kon Pater H. KOHL zich erop beroemen, een heel nest onder aan den voet van een eik gevonden te hebben bij Watersleyde, bij Sittard. Zie *M a a n d b l. N a t. G e n. L i m b.* v. 4, n. 9, 1915.

Bij het samenvoegen van bovenstaande gegevens waren de heeren SCHMITZ en UYTENBOOGAART mij behulpzaam.

Aan deze lijst kan ik toevoegen, dat een mijner leerlingen, J. M. UNK, mij einde Juni een buitengewoon groote mier bracht, door hem in zijn huis in den Imbosch gevonden. Ik zond de mier terstond op aan Collega SCHMITZ, die haar, zooals ik verwachtte, determineerde als koningin van *Camponotus herculeana ligniperda* LATR.

Uit het bovenstaande mag wel worden besloten, dat deze soort in onze diluviale provincies niet zeldzaam is, doch alleen door hare verborgen levenswijze zoolang onbekend gebleven is.

Arnhem.

A. C. OUDEMANS.

Acarologische Aanteekeningen LX.

Hypoaspis gehennalis nov. sp.

Femina. Idiosoma 1450 μ . Rugschild van de schouders naar achter spits toeloopend; rugborstels lang, glad; borstels op het weeke gedeelte van rug en buik korter, glad, zeer talrijk. Epistoma ongeveer als bij *H. stabularis* KOCH. Sternimetasternaalschild lang, eindigt tusschen coxae IV; genitaal-schild bijna cirkelrond; anaalschild klein. Borstels der pooten voor het meerendeel niet glad, maar voorzien van slechts weinige, uiterst kleine haartjes; borstels van pooten IV lang.

Deze soort is zeker wel het naast verwant aan „*Gamasus infernalis*” JUL. MÜLLER 1859 (in *Lotos*, v. 9, p. 32, f. 6a—6f); daarom geef ik haar den naam van *gehennalis*. Op *Zonabris bizonata* GERST. Deutsch Ost-Afrika, 29, IX, 1902. HANS VOIGTS.